

## Agrotehnika i sustavi biljne proizvodnje

**Dorada sjemena**

Prof. dr. sc. Bojan Stipešević

bojans@pfos.hr

**Žetva/berba**

- osim ciljanog proizvoda, zrna, s polja odlazi i određeni postotak tvari koje nisu zrna, a kombajn ih ne može izdvojiti na licu mjesta

**Dorada sjemena**

Postupci kojima:

- čistimo sjeme od nepoželjnih primjesa, kao što su korovi, kamenje i dijelovi usjeva koji nisu sjeme (slama, oklasci, pljevice, itd.)
- uklanjamo necjelovito i netipično zрно (presitno, prekrupno)
- kondicioniramo vlagu zrna, čime osiguravamo kvalitetno skladištenje do daljnje isporuke

Dodatno, ukoliko se radi o reprodukcijskom materijalu/sjemenskoj proizvodnji:

- kalibriramo sjeme, tj. osiguravamo uniformnost veličine zrna
- oblažemo sjeme zaštitnim sredstvima
- vršimo druge postupke tretiranja sjemena (mehaničke, fizikalne i biološke)



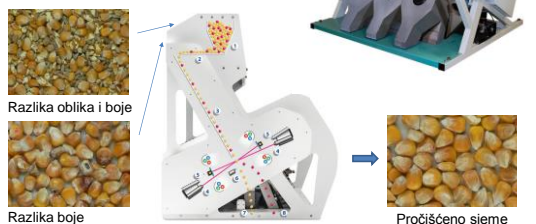






Optički sorter

- Iz mase odstranjuje zrna netipičnog oblika i boje putem jedno- ili više-bojnih optičkih senzora, povezanih s „izbacivačkim“ radnim organom (u moderno vrijeme najčešće usmjereni visokotlačni zračni ventili)
- Detektiranje, „prepoznavanje“ i odvajanje putem zračnog mlaza kontrolira računalo velikim brzinama




---

---

---

---

---

---

---

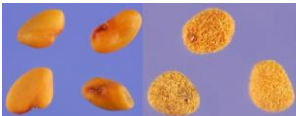
---

---

---

Dekuskutor

- Sjeme se miješa s metalnom prašinom, koja se uglavi u otvore naboranog sjemena viline kosice, no ne i u glatko sjeme lucerne
- Elektromagnetom se iz mase sjemena odvaja metalna prašina, skupa sa sjemenom viline kosice



Sjeme lucerne (glatko) i viline kosice (naborano)



Vilina kosica (*Cuscuta* spp.) parazitora zelene biljke

---

---

---

---

---

---

---

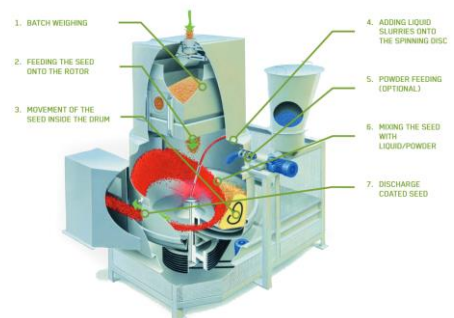
---

---

---

Oblagač sjemena zaštitnim sredstvom

- Putem rotacije bubnja i primjene zaštitnog sredstva putem atomizera, stvara se omotač oko svakog sjemena uz minimum utrošenog zaštitnog sredstva




---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Konačni proizvod: pakovina sjemena

- Određene mase
- Određenog broja zrna (tzv. „sjetvene jedinice“)

Svaka pakovina namijenjena prodaji mora imati „Biljnu putovnicu“, koja minimalno sadrži slijedeće informacije:

- oznaku: »Biljna putovnica Republike Hrvatske«,
- oznaku zemlje: »HR«,
- naziv ovlaštenog tijela koje izdaje Biljnu putovnicu (npr. Ministarstvo poljoprivrede RH, Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo i sl.),
- upisni broj posjednika bilja,
- individualni serijski broj, ili broj tjedna u godini, ili broj partije,
- botanički naziv,
- količinu,
- ako su bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti podrijetlom iz trećih zemalja: naziv zemlje podrijetla,

Može i druge informacije, npr. sredstvo za zaštitu sjemena i sl.



**Pravilnik o  
Fitosanitarnom  
upisniku i biljnim  
putovnicama  
(NN 54/07)**

---



---



---



---



---



---



---



---